

Statsrådets förordning

om skydd för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar mot faktorer som kan medföra risk i arbetet

I enlighet med statsrådets beslut *föreskrivs* med stöd av 11 § 3 mom. i arbetarskyddslagen (738/2002):

1 §

Utredning och bedömning av riskerna

Arbetsgivaren ska reda ut och identifiera de risker som de i denna förordning avsedda agenser och andra faktorer som används eller förekommer i arbetet medför samt bedöma deras betydelse för säkerheten och hälsan hos en arbetstagare som är gravid, nyligen har fött barn eller ammar samt för graviditeten eller amningen (riskbedömning). Vid bedömningen ska exponeringens art, omfattning och varaktighet beaktas.

Bestämmelser om anlitande av yrkesutbildade personer och sakkunniga inom företagshälsovården, företagshälsovårdens innehåll, arbetsplatsutredning och hälsoundersökningar finns i lagen om företagshälsovård (1383/2001).

2 §

Agenser och andra faktorer som medför risker

Vid riskbedömning enligt 1 § ska arbetsgivaren ta åtminstone följande agenser i beaktande:

1) kemiska ämnen och blandningar som är kända för att medföra risk för arbetstagare som är gravida eller ammar eller för graviditeten eller amningen och som uppfyller de i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 angivna kriterierna för klassificering i en eller flera av följande faroklasser eller farokategorier med en eller flera av följande faroangivelser:

- a) mutagenitet i könsceller, kategori 1A, 1B eller 2 (H340, H341),
- b) cancerogenitet, kategori 1A, 1B eller 2 (H350, H350i, H351),
- c) reproduktionstoxicitet, kategori 1A, 1B eller 2 eller tilläggskategori för effekter på eller via amning (H360, H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361f, H361fd, H362),
- d) specifik organtoxicitet vid enstaka eller upprepad exponering, kategori 1 eller 2 (H370, H371, H372, H373),

2) andra kemiska agenser som är kända för att medföra risk för arbetstagare som är gravida eller ammar eller för graviditeten eller amningen, såsom:

- a) anestesigaser,
- b) kvicksilver och dess föreningar,
- c) kolmonoxid, dvs. kolos,
- d) organiska lösningsmedel,
- e) cytostatika,
- f) syntetiska hormoner, såsom östrogener och progestiner, samt hormonantagonister,
- g) mangan,
- h) aluminium,
- i) svetsrök,
- j) tobaksrök i omgivningen,
- k) sådana kemiska agenser som är kända för att vara farliga och som kan upptas genom huden,
- l) arbetsmetoder som medför risk för cancersjukdom och om vilka det föreskrivs i bilaga I till statsrådets förordning om avvärtjande av cancerrisk i anslutning till arbete (1267/2019),

3) biologiska agenser eller vård- eller behandlingsåtgärder som krävs mot dem, som är kända för att medföra risk för arbetstagare som är gravida eller för graviditeten och som arbetstagaren inte har tillräcklig immunitet mot, och agenserna är klassificerade i grupp 2, 3 eller 4 i enlighet med 3 eller 4 § i statsrådets förordning om skydd för arbetstagare mot risker som orsakas av biologiska agenser (933/2017), såsom:

- a) hepatitvirus,
- b) herpesvirus,
- c) hivvirus,
- d) listeriabakterie,
- e) cytomegalovirus,
- f) toxoplasma,
- g) virus som orsakar vattkoppor,
- h) virus som orsakar röda hund,
- i) virus som orsakar femte sjukan

4) fysikaliska och fysiska agenser som är kända för att medföra risk för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar eller för graviditet eller amning, såsom:

- a) buller,
- b) joniserande strålning,
- c) icke-joniserande strålning,
- d) extrem kyla eller hetta,
- e) stötar, vibrationer eller rörelser,
- f) manuell hantering av laster,
- g) arbetsrörelser och arbetsställningar, förflyttningar, psykisk eller fysisk uttröttning och annan fysisk belastning som sammanhänger med de arbetsuppgifter som utförs av arbetstagaren,

5) arbetsförhållanden som är kända för att medföra risk för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar eller för graviditet eller amning, såsom gruvarbete under jord.

Information

[Arbetsgivaren ska informera arbetstagarna om resultatet av den riskbedömning som avses i 1 § och om de allmänna åtgärder som ska vidtas med anledning av riskbedömningen. Arbetsgivaren ska särskilt informera arbetstagarna om de agenser eller andra faktorer som används eller förekommer i arbetet och som kan medföra särskild fara med avseende på säkerhet och hälsa för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar eller med avseende på graviditet eller amning.

En arbetstagare som är gravid, nyligen har fött barn eller ammar ska informera arbetsgivaren om sin situation, om sådana agenser eller andra faktorer som avses i 1 mom. används eller förekommer i arbetet.

4 §

Individuella åtgärder och förbud mot arbete

[På basis av riskbedömningen och när arbetsgivaren fått veta arbetstagarens situation ska arbetsgivaren vidta behövliga åtgärder för att förbygga och förhindra att en enskild arbetstagare exponeras för särskild fara.

Arbetsgivaren ska begränsa arbetstagarens exponering för agenser som medför särskild fara genom att temporärt ändra arbetsförhållandena eller arbetstiderna så att exponeringen inte medför risker för arbetstagarens säkerhet eller hälsa eller för graviditeten eller amningen.

Om det inte är tekniskt möjligt eller inte rimligen går att eliminera risken, ska arbetsgivaren sträva efter att förflytta arbetstagaren till andra uppgifter som lämpar sig för arbetstagaren med beaktande av arbetstagarens yrkeskunskap och erfarenhet.

Om risken inte kan elimineras, får arbetsgivaren inte låta en arbetstagare som är gravid, nyligen har fött barn eller ammar utföra sådant arbete.

Arbetsgivaren får inte i något fall låta en arbetstagare som är gravid eller ammar utföra arbete där arbetstagaren exponeras för bly eller derivat av bly så att dessa kan hamna i arbetstagarens kropp. Dessutom får arbetsgivaren inte i något fall låta en gravid arbetstagare utföra arbete där det krävs rökdykning, kemikaliedykning, undervattensdykning eller arbete i miljö med högt övertryck.

Arbetsgivaren får inte heller låta en gravid arbetstagare utföra sådant arbete där arbetstagaren exponeras för kemiska agenser som avses i denna förordning i en utsträckning som överskrider de indikativa gränsvärden för skadliga koncentrationer som anges i en sådan förordning av social- och hälsovårdsministeriet som utfärdats med stöd av 38 § 4 mom. i arbetarskyddslagen (738/2002).

5 §

Nattarbete

Arbetsgivaren får inte låta en arbetstagare som är gravid eller nyligen har fött barn utföra nattarbete, om det i ett utlåtande i saken av den läkare som sköter företagshälsovården på arbetsplatsen eller en annan läkare som känner till arbetstagarens arbetsförhållanden [eller graviditeten] anges att nattarbete inte bör utföras på grund av den risk det medför för arbetstagarens säkerhet eller hälsa eller för graviditeten. Arbetsgivaren ska i sådana fall försöka ordna så att den arbetstagare som är gravid eller nyligen har fött barn får övergå till dagarbete. I övrigt tillämpas bestämmelserna i 4 §.

Denna förordning träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20xx

...minister Förnamn Efternamn

Titel Förnamn Efternamn